

ходътъ отъ продажби представлява почти $\frac{4}{5}$ отъ общия приходъ. Напротивъ, за зърненитъ стопанства съ недостигъ, приходътъ отъ продажби, главно на произведения на животновъдството, съставлява кржгло само $\frac{1}{4}$ отъ общия париченъ приходъ, докато приходътъ отъ работа вънъ отъ стопанството и отъ странични занятия съставлява $\frac{6}{10}$. Паричниятъ приходъ отъ продажби на земеделски произведения съставлява при зърненитъ стопанства съ излишъкъ 73, при скотовъднитъ 66 и при самозадоволяващи се зърнени стопанства 58 на сто.

Строежъ на приходния бюджетъ на отдѣлнитъ категории земеделски стопанства
Structure du budget des recettes des différentes catégories d'exploitations agricoles

Видове парични приходи Espèces de revenus pécuniaires	Стопанства — Exploitations agricoles				
	Тютюнопроизводителни Pour production de tabac	Скотовъдни Pour élevage	Зърнопроизводителни—Pour production de céréales		
			съ излишъкъ avec excédent	самозадоволяващи се — exploitations se suffisant à elles-mêmes	съ недостигъ avec déficit
Земеделски произведения Produits agricoles	78'2	65'8	73'0	58'0	28'1
Работа вънъ отъ стопанствата — Travail en dehors des exploitations	—	10'6	0'1	8'3	17'7
Странични занятия — Occupations accessoires	21'8	17'9	11'3	22'0	42'6
Заплати и пенсии—Appointements et pensions	—	5'7	15'6	11'7	11'6
Всичко приходи Total des revenus	100	100	100	100	100
<i>Приходите представляватъ спрямо всички парични постъпления — Les revenus représentent par rapport à tous les revenus pécuniaires</i>					
На сто — Pour cent . .	81-3	85'2	87-0	77'5	89'5

За целитъ на настоящето проучване се подхвърлиха на специална разработка само сведенията за приходитъ отъ продажбата на земеделски произведения. Тукъ изпъкватъ още по-ярко различията въ строежа на приходитъ на разнитъ категории стопанства. За тютюнопроизводителнитъ стопанства 97% отъ всички продажби се падатъ на тютюна; за скотовъднитъ почти три четвърти заематъ продажбитъ на млѣко; при зърнопроизводителнитъ стопанства съ излишъкъ продажбитъ на зърнени храни съставляватъ почти $\frac{1}{3}$; при самозадоволяващитъ се и купуващитъ зърнени храни стопанства се забелязва едновременно съ силното намаление на продажбитъ изобщо, нарастране значението на продажбитъ на яйца и птици.

Съставътъ на най-важния елементъ на паричния приходенъ бюджетъ е представенъ цифрово въ таблица 3 на приложението, която съдържа срѣднитъ количества отъ отдѣлнитъ земеделски произведения, продадени отъ различнитъ категории стопанства презъ анкетната 1933—34 год. и сумитъ, които тѣ сж получили за тѣхъ.

Количествата земеделски произведения, които стопанствата продаватъ презъ отдѣлнитъ години сж въ зависимостъ отъ произ-

водството: при по-голѣмо производство могатъ да се изнесатъ и повече продукти на пазара*). Затова се взеха подъ внимание и даннитъ за производството на пшеницата, царевичата, ечемика, слънчогледа и тютюна, съ които Главната дирекция на статистиката разполага за всѣка земеделска година. Посрѣдствомъ тѣзи данни и даннитъ отъ селско-стопанската анкета се изчислиха количествата, които стопанствата сж продавали презъ отдѣлнитъ години, като се прие, че тѣзи количества сж пропорционални на произведенитъ количества. Тукъ се налага уговорката, че е по-вѣроятно продаденитъ количества да растатъ относително по-бърже и да се намаляватъ относително по-бавно, отколкото общото производство.

Таблица 5, отъ приложението, съдържаща индекситъ на общото производство на отдѣлнитъ култури въ България при база петолѣтието 1925—29 = 100, показва, че годинитъ 1930, 1931 и 1933 сж се отличавали съ голѣми произведения на най-важнитъ култури (освѣн тютюна).

Това увеличено производство намали отчасти въздействието на спадането на ценитъ върху паричнитъ приходи на зърненитъ стопанства.

Подобни изчисления неможаха да се направятъ за произведенията на животновъдството поради липса на каквито и да било сведения за тѣхното производство по години.

Следъ разглеждането поотдѣлно на факторитъ, опредѣлящи паричнитъ приходи на стопанствата отъ продажбата на тѣхнитъ произведения, трѣбва да преминемъ къмъ общеченото разглеждане на тѣхното въздействие. За тази целъ се изчислиха за отдѣлнитъ категории стопанства индекси на паричнитъ приходи отъ продажби, които отразяватъ, както разнообразието на стокитъ, продавани отъ отдѣлнитъ категории стопанства, така и измѣненята на тѣхнитъ количества и на тѣхнитъ цени изъ година въ година. При това взе се подъ внимание обстоятелството, че тютюнътъ се продава отъ производителитъ обикновено презъ календарната година, следваща годината на реколтата (вижъ таблицата на стр. 32).

Въ развитието на паричния приходенъ бюджетъ се очертаватъ сжществени различия между отдѣлнитъ категории стопанства.

Най-стремително и най-низко, въ течение на последнитъ 5 години, сж спаднали паричнитъ приходи на тютюнопроизводителнитъ стопанства. Ако се вземе за основа на сравнението периода 1925—29 г., който има две добри и две по-слаби години, приходътъ на тѣзи стопанства презъ 1929 год. съставлява $\frac{3}{4}$ отъ срѣдния годишенъ приходъ за петолѣтието, покачва се съ 9 на сто презъ 1930 г. и следъ това пада рѣзко съ 49 въ 1931 г. и съ 75 на сто въ 1933 г. Въ 1934 г., приходътъ се повишава почти два пжти въ сравнение съ

*) Ср. Д-ръ К. Бобчевъ — Несъответствието между ценитъ и пр. стр. 13.